

Jaarverslag 2023

Jaarverslag 2023 Adviesraad Sociaal Domein Schagen

Inleiding.

Het jaar 2023 was het eerste na de samenvoeging van de voormalige raden Cliëntenraad Participatiewet Schagen en de Adviesraad Wmo & Jeugd Schagen tot de Adviesraad Sociaal Domein Schagen. Zoals we aangaven in het vorige jaarverslag, lagen er voor 2023 veel uitdagingen. Het herpositioneren van de adviesraad was een eerste doel, maar die groei maken binnen een bewegend veld met wisselingen in betrokken ambtenaren bij de gemeente, met nieuwe leden in de adviesraad en met de verse kaders zoals opgesteld in samenwerking met De Koepel was een uitdagende klus.

Met een voorschot op de blik terug, kunnen we stellen dat het formeren van een stevige ASD goed op weg is. U kunt in dit jaarverslag teruglezen hoe dat op de verschillende onderdelen uitgewerkt is.

Taakstelling en rol van de Adviesraad Sociaal Domein Schagen.

De Adviesraad Sociaal Domein van de gemeente Schagen is een orgaan dat gevraagd en ongevraagd advies geeft aan het College van de gemeente Schagen op de terreinen van het Sociaal Domein (Jeugdwet, Participatiewet en Wmo). Dit doet de Adviesraad vanuit een breed inwoners- en cliëntenperspectief. De Adviesraad geeft advies over beleidsvoornemens of zelf aangedragen thema's. Bij besluitvorming worden adviezen van de Adviesraad in overweging genomen.

Voordat er formeel een (on)gevraagd advies wordt uitgebracht, of hierom wordt gevraagd door het College, kunnen het College (rol van beleidsmedewerkers) en de Adviesraad goed met elkaar in gesprek gaan over verschillende thema's en ontwikkelingen. Dit biedt het College juist de mogelijkheid om de Adviesraad in een zo vroeg mogelijk stadium bij het proces te betrekken. Op enig moment vraagt de gemeente formeel om een advies, of wordt er een ongevraagd advies uitgebracht.

Uitgangspunt is de Integrale verordening Sociaal Domein gemeente Schagen en de Gedragscode leden ASD. Deze stukken worden bij de formele installatie van de leden door hen ondertekend.

Samenwerkingsafspraken.

De uitwerkingen en procedures zijn in samenwerkingsafspraken tussen de gemeente en de ASD in 2022 opgesteld. Dit gebeurde in een samenwerkingstraject tussen de gemeente Schagen en de ASD onder begeleiding van De Koepel Sociaal Domein. De geldende documenten zijn als bijlagen aan het Huishoudelijk Reglement van de ASD toegevoegd en kunnen alleen aangepast worden na onderlinge overeenstemming tussen de gemeente en de adviesraad.

Het is niet de bedoeling dat de stukken stoffige papieren tijgers worden. We willen ze als levendig werkdocument en dat betekent dat ze ingebracht kunnen worden op het moment dat we ergens tegenaan lopen wat we als niet logisch of niet passend ervaren. Daarnaast is het belangrijk dat ze periodiek terugkomen op de agenda om te bespreken, zodat we na kunnen gaan of we nog handelen zoals we bedacht hadden en of dat nog steeds de gewenste manier is. Dit staat als vast onderdeel in de agenda opgenomen.

In de aprilvergadering werd een gewenste aanpassing besproken in de Procedure Gevraagd en ongevraagd advies en deze aanpassing is ook geaccordeerd door de gemeente. Het stuk werd in versienummer aangepast van 221101 naar 230407. Overigens werd door de ASD in september opnieuw een gewenste aanpassing gevraagd welke door een misverstand bij de gemeente nog niet bekrachtigd is. De ASD ontving op een bepaald beleidsstuk een klankbordvraag en de uitwerking hiervan viel buiten de kaders van het stuk. Om in een vervolgtraject te voorkomen dat de ASD geen advies op dit stuk uit zou kunnen brengen, wilden we graag de status van een klankbordvraag helder formuleren. Het verzoek om dit over te nemen ligt nog bij de gemeente.

De stukken die op dit moment geldend zijn:

1. 230407 Samenwerkingsafspraken gevraagd en ongevraagd advies
2. 220801 Samenwerkingsafspraken overleggen werkgroepen en ASD
3. 220720 Afspraken email-verkeer (dit betreft nog een werkversie)
4. 220801 Samenwerkingsafspraken vrijwilligersvergoeding
5. 220801 Functiebeschrijving verbindingsmedewerker

De werkgroepen als de kapstokken van de ASD Schagen.

De onderwerpen van waaruit we werken is verdeeld over vier werkgroepen, waar vaste kernleden aangevuld kunnen worden met extern deskundigen op onderwerp of door leden vanuit de ASD ad. hoc. Leden zouden zich als kernlid in kunnen schrijven voor maximaal twee werkgroepen en de werkgroepen vergaderen onder leiding van een eigen voorzitter, op zelfgekozen momenten, met een eigen agenda onder eigen samenwerkingsafspraken (conform bijlage 2 220801 Samenwerkingsafspraken overleg-gen werkgroepen en ASD).

De volgende werkgroepen zijn ingericht:

1. Opgroeien en opvoeden: onder meer opvoed- en jeugdhulp, jongerenwerk, passend onderwijs, schooluitval, 18-/18+, huiselijk geweld – voorzitter mevr. Anneke Schouten;
2. Participeren (meedoen, werk, vrijwilligerswerk, inloop, dagbesteding): onder meer mantelzorg, vrijwilligerswerk, burgerkracht, activering, dagopvang, laagdrempelige inloop, dagbesteding, beschut/begeleid werken, integratie, drempels om mee te doen (taal, fysieke of psychologische drempels-, stigmatisering,) Inclusie/VN-verdrag, beschikbaarheid en toegankelijkheid individuele en algemene voorzieningen – voorzitter mevr. Marjo van der Linde;
3. Bestaanszekerheid: onder meer armoede, schuldhulpverlening, inkomensvoorzieningen/ financiële regelingen – voorzitter dhr. Hans Kegel;
4. Wonen, leefomgeving en mobiliteit: onder meer huisvesting voor kwetsbare inwoners, ondersteuning/voorzieningen om thuis te wonen, sociale veiligheid, omzien naar elkaar, buurt/wijk/kernontwikkeling, beschermd/begeleid wonen, leefbaarheid, (doelgroepen) vervoer en algemeen voorzieningenniveau – voorzitter dhr. Rien Dellebeke.

Binnen de vergaderingen is een vast agendapunt opgenomen voor de werkgroepen. Hier koppelen ze terug naar de voltallige adviesraad met welke onderwerpen de werkgroep bezig is, welke bijeenkomsten werden bezocht en aan welk advies wordt gewerkt. Overigens vindt ook tussentijds via de mail uitwisseling van informatie plaats en alle leden kunnen, indien zij dat wensen, kennis nemen van stukken in de afzonderlijke werkgroepmappen binnen de gedeelde omgeving.

Er kunnen ook ad. hoc. werkgroepen ontstaan, bijvoorbeeld in de samenwerking omdat onderwerpen overlappend zijn of omdat een stuk voor het gehele gebiedsterrein is. De samenstelling van de werkgroepen komt als vast agendapunt in elke vergadering terug. Hier kunnen leden die toe of af willen treden dat kenbaar maken. Hier kan ook opgenomen worden wanneer een extra werkgroep geformeerd moet worden.

Leden van de adviesraad.

Een aantal leden van de voormalige adviesraden had in het najaar van 2022 aangegeven zich onvoldoende gehoord te voelen bij de gemeente. Zij werden in november 2022 als lid van de nieuwe ASD benoemd, maar ze gaven daarbij aan dat ze in het volgende overleg met de wethouder, in het voorjaar van 2023, een definitieve keuze wilden maken. Eén lid heeft in 2023 niet meer deelgenomen. Zij gaf in februari aan zich definitief terug te trekken. In mei 2023 hebben de overige leden hun lidmaatschap bevestigd en spraken zij hun vertrouwen uit. Door de gemeente was aan eenieder een persoonlijke brief gestuurd als reactie op het verzoek om ook vanuit de gemeente te handelen volgens een gedragscode.

Het werven van nieuwe leden is geïntensiveerd na de installatie van de ASD in november 2022. In januari 2023 werd dhr. Jan Daalmijer als kandidaat-lid verwelkomd en hij bevestigde zijn lidmaatschap in maart. De kandidaten mevr. Corrie Dubois en dhr. Chris van der Voort gaven in februari aan definitief toe te willen treden. Deze drie leden werden in april door de wethouder benoemd tot lid van de ASD. Mevr. Marjo van der Linde was vanaf maart als kandidaat-lid aanwezig en dhr. Hans Kegel vanaf april. Zij bevestigden in mei allebei hun beschikbaarheid. In september was dhr. Wouter Roubos als kandidaat-lid aangeschoven en in oktober gaf hij aan definitief toe te willen treden. In november werden zij alle drie formeel door de wethouder benoemd tot lid van de ASD.

Bij de vergadering in november schoven maar liefst drie belangstellenden aan, nl. mevr. Trees Sewsahai, mevr. Jannie de Vries en mevr. Marianne Oort. In de laatste vergadering van 2023 kwam mevr. Anita van Leeuwen als belangstellend kandidaat-lid naar voren. Dat maakte dat de aanwas van nieuwe leden op het mooie aantal van 10 uitkwam.

Nieuwe leden kregen het aanbod een introductie cursus van De Koepel bij te wonen om kennis te nemen van allerlei zaken op het gebied van adviesraden, gemeente en Sociaal Domein. Ook leden die al langer zitting hebben, konden aansluiten. In 2023 werd op 14 februari en op 2 november een introductie cursus georganiseerd. De informatie is terug te vinden in de gedeelde Teamsomgeving (ALGEMEEN).

Twee kandidaat-leden die een vergadering bijwoonden zagen van definitief lidmaatschap af. Eén van de leden die al langere tijd actief is voor de ASD moest om persoonlijke redenen een stapje terugdoen. De leden van de ASD gaven hierin een advies en vervolgens is in overleg met de gemeente gekozen voor 'slapend lidmaatschap'. Dit betekent dat het betreffende lid formeel nog aanblijft, maar dat de facilitering gestopt wordt. Er is vrijstelling van deelname aan de vergaderingen. Dit betreft een uitzonderlijke situatie.

Behalve de inbreng door de leden, is er ook een betrokken ervaringsdeskundige. Zij schuift met enige regelmaat aan bij de werkgroepen 1 en 3, met name in de problemen rond armoede en schuld.

Vergadercyclus, jaarplanning en agenda.

De bedoeling was om, zodra alle werkgroepen operationeel zouden zijn, eenmaal per zes weken een voltallige vergadering te beleggen. De werkgroepen hanteren hun eigen overlegcyclus.

Echter, in september werd hierop teruggekomen en werd afgesproken om in de planning van 2024 uit te gaan van een volledige vergadering eenmaal per vier weken, in de tweede volledige week van de maand. De maanden juli en augustus zijn vrij van vergadering. We gaan uit van avondvergaderingen, maar wanneer dat belemmeringen voor kandidatuur oplevert, kan hierover gesproken worden. De vergaderingen worden geleid door voorzitter dhr. Peter Sleutelberg en indien hij verhinderd is, wordt waargenomen door dhr. Jan Daalmijer.

In de vergaderingen worden onderwerpen ondergebracht in de agenda volgens een vast format. De agenda wordt opgesteld door het secretariaat, welke is uitbesteed aan een ambtelijk secretaris (i.c. mevr. Lisette Bruin – Empire Dienstverlening). Elke vergadering begint met een interne start, waar de leden elkaar kunnen informeren en waar onderwerpen die de gemeente aangaan voorbereid kunnen worden. Bij het plenaire gedeelte schuift de verbindingsmedewerker aan en tenslotte worden in een interne afsluiting vervolgspraken en besluitvormingen opgenomen.

Van de vergaderingen wordt door de secretaris een verslag gemaakt, welke bedoeld zijn voor intern gebruik. De verbindingsambtenaar ontvangt een uitsnede van het plenaire gedeelte. De actie- en besluitenlijst wordt na elk verslag als apart document gegenereerd. Dit stuk is openbaar en wordt ook gedeeld met de gemeente. De werkwijzen staan opgenomen in het Huishoudelijk Reglement, welke eenmaal per jaar op de agenda. In september is het als 230905 Huishoudelijk Reglement behandeld en vastgesteld. Het Rooster van Aan- en Aftreden is daarin meegenomen.

Er is een jaarplanning voor onderwerpen die periodiek geagendeerd moeten worden en voor onderwerpen die vooraf aangekondigd zijn, maar die in een tijdspad op de langere termijn zijn weggezet. De jaarplanning geldt als onderlegger voor de agenda en wordt voorafgaand aan iedere vergadering nagelopen. Het beheer van de jaarplanner ligt bij dhr. Jan Daalmijer.

Tweemaal per jaar is een overleg met de wethouder gepland. In 2023 vond dat plaats in april en in november. Beide vergaderingen vonden plaats op het gemeentehuis en werden gecombineerd met het installeren van nieuwe leden. In de vergadering van april vond een presentatie plaats van de gemeente met informatie over en uitleg van verschillende processen. Dit werd verzorgd door de griffier. In november stonden vooraf gedeelde onderwerpen en vragen centraal in de bijeenkomst. Voor de adviesraad ASD was mevr. Puck de Nijs-Visser de portefeuillehouder. Een deel van de onderwerpen viel onder verantwoordelijkheid van haar collega, maar mevr. De Nijs was het aanspreekpunt.

Gedeelde werkomgeving.

In de coronaperiode hebben we allemaal kennisgemaakt met de mogelijkheden van online vergaderen en de gedeelde werkomgevingen. Er lag een wens om via de gemeente een digitale werkomgeving in te richten en de leden te voorzien van een gemeentelijk account, maar dit bleek om praktische redenen niet haalbaar.

In het verleden was een Dropbox ingericht voor het archiveren van de stukken en het delen van agenda's en verslagen. Deze bleef voor de liefhebbers nog gedeeltelijk gevuld, maar er werd ook gewerkt aan het invullen van een digitale werkomgeving via MS Windows. Deze werkmap is inmiddels gevuld en bevat ook een archiefgedeelte van de voormalige adviesraden.

Naast de stukken voor de gehele ASD hebben de werkgroepen een eigen map, waarin zij hun eigen stukken kunnen opslaan. Alle mappen zijn voor ieder lid van de ASD toegankelijk.

In september is besproken dat leden die graag een laptop in bruikleen zouden ontvangen van de gemeente, zich kunnen melden bij de voorzitter. Er mogen geen digitale drempels zijn om toegang te hebben tot en kennis te nemen van de stukken.

Webinars en bijeenkomsten.

Leden van de ASD volgden verschillende bijeenkomsten, zoals:

- 13-03-2023 Presentatie Participatiewet en de Wet Schuldhulpverlening
- 15-03-2023 Webinar Wet Zorg en Dwang
- 17-05-2023 Symposium Samen thuis in Schagen
- 18-07-2023 Bindingsuitje bij Blij op de Boerderij
- 25-09-2023 Bijeenkomst Regiovisie Sociaal Domein
- 15-11-2023 Kijkje achter de schermen

Adviezen.

In 2023 zijn de volgende adviezen afgegeven:

- 20-05-2023: Gevraagd advies Herijking Minimabeleid (WG 3)
- 08-08-2023: Gevraagd advies Verkorten aflossingstermijnen (WG 3)
- 10-10-2023: Gevraagd advies Energietoeslag 2023 (WG 3)
- 14-11-2023: Gevraagd advies Aanpassingen Integrale verordening (ad. hoc WG)

We hebben in de vergadering van december vastgesteld dat de reactie van de gemeente bij de eerste drie adviezen niet voldeed aan de werkafspraken hierover. Er werd geen ontvangstbevestiging en een reactie op inhoud ontvangen. De reactie bij het laatste advies was volledig en correct.

Contacten gemeente.

De verbindingsmedewerker is namens de gemeente onderdeel geweest van het beschreven traject met De Koepel. De destijds betrokken ambtenaar werd halverwege het jaar 2022 opgevolgd en in september 2023 vond opnieuw een wisseling plaats. Vanaf dat moment was mevr. Thao Hoang de verbindings-medewerker. Wisseling van posities is een kwetsbaar onderdeel in een proces, zeker waar de werkwijze nog niet volledig ingebed is. Het terugvallen op de samenwerkingsafspraken als basis hierin, is helpend geweest.

De rol van de verbindingsmedewerker is zowel voor de gemeente als voor de adviesraad belangrijk. Het is de letterlijke schakel die informatie vanuit de organisatie vertaalt en doorgeeft en die vragen en opmerkingen vanuit de adviesraad terugbrengt naar de ambtenaren.

De lijnen hierin zijn kort en vinden meestal plaats in de rechtstreekse contacten tussen voorzitter, vice-voorzitter en secretaris. De verbindingsambtenaar wordt doorgaans uitgenodigd om een gedeelte van de vergaderingen bij te wonen.

Adviesvragen aan de ASD en de adviezen van de ASD worden via de verbindingsambtenaar gestuurd. De bijlage 5. 220801 Functiebeschrijving verbindingsmedewerker werd in de vergadering van september besproken. Er was geen aanleiding om aanpassingen te verwerken.

Er zijn jaarlijks twee momenten van overleg met de gemeente, zoals eerder in dit verslag is benoemd. De verbindingsambtenaar zit die bijeenkomsten voor. Daarnaast kan op elk gewenst moment door de wethouder of door de voorzitter van de ASD het initiatief genomen worden tot een overleg.

Taakstellingen voor 2024.

Zoals in de inleiding al is aangegeven, lagen er voor 2023 nog veel uitdagingen, waarbij benoemd waren: het positioneren van de Adviesraad Sociaal Domein, het verstevigen van de adviesraad zowel op inhoud als in de uitvoering, het in gang krijgen van het schema werkgroepen versus voltallige vergaderingen, de invulling van de werkgroepen met onderwerpen en mensen, het samenwerkingsproces tussen de verschillende gremia en het eventueel bijstellen van de onderliggende stukken.

We kunnen stellen dat we hierin een stuk verder zijn dan een jaar geleden. Er zijn 10 nieuwe leden verwelkomd en de structuur is beter herkenbaar, waarbij de werkverdelingen tussen de werkgroepen versus de voltallige adviesraad steeds duidelijker wordt. Zoals het jaarverslag vorig jaar werd afgesloten met de uitdaging om de verschillende raderen van de machine lopend te houden en ze samen te laten komen waar nodig, zodat we vooruit blijven gaan...

Als nieuwe doelstelling voor het komende jaar wil ik benoemen: het inzetten op de bekendheid naar buiten toe, het betrekken van de doelgroepen (de achterban), het delen van informatie met hen en het verbeteren van de website.

Dank aan allen die hun bijdrage in het afgelopen jaar hebben geleverd en met het volle vertrouwen in de toekomst van de Adviesraad Sociaal Domein Schagen.

Januari 2024

Peter Sleutelberg

-voorzitter Adviesraad Sociaal Domein Schagen-